

Na podporu cen stříbra budou se v USA raziti stříbrné mince. — Podle nového zákona smějí jen členové rozpočtového výboru sněmovny reprezentantů navrhovat nové státní výdaje. — Sněmovna reprezentantů přijala zákon o dani z lihu; očekává se, že tato daň vynese 550 mil. dolarů. — Vydán byl prozatímní řád o prodeji a obchodu lihovinami. — Senát přijal osnovu zákona, dle něhož zdanění lihovin z určité země se má řídit dle toho, jak tato země plní své dlužnické povinnosti, t. j. jak splácí svůj válečný dluh Spojeným Státům. — *Vatikánské Město*: Správa železnic byla postoupena Itálii. Kč

Z MINISTERSTVA OBCHODU. Legislativní činnost bývá měřítkem iniciativy resortu a ta byla v roce 1933 v ministerstvu obchodu značná. Byla připravena celá řada různých osnov zákonů a nařízení i vyhlášek, z nichž část nabyla moci práva.

Tak v oboru t. zv. živnostenského vlastnictví o jeho ochrany (patenty, vynálezy, známky, vzorky a pod.) byla vydána celá řada předpisů (viz č. 22 až 32/1933 Sb. z. a n., č. 15/1933 Sb. z. a n. a č. 204/1933 Sb. z. a n.). Spolupracováno bylo na kartelovém zákoně a nařízeních jej provádějících (zák. č. 141/1933, vl. nař. č. 196, 197 a 207/1933 Sb. z. a n.).

V oboru obchodně-politickém bylo jednáno o hospodářských úmluvách, obchodních smlouvách, jejich prodloužení, o úpravě obchodních styků a pod.

Značná je spolupráce s ministerstvem financí, týkající se paušalování daně z obratu při různých předmětech podnikání (viz na př. částku 46 roč. 1933 Sb. z. a n.). Také úprava hraničních statutů a plavebních poměrů byla provedena (na př. čl. plavební společnost Oderská, plavební policie a úprava s Maďarskem na Dunaji).

V živnostenské legislativě letos velmi žilo Slovensko a Podkarpatská Rus. Tak bylo vypracováno vládní nařízení č. 154/1933 o otevírací a uzavírací hodině obchodních místností na Slovensku a Podkarpatské Rusi a vydáno bylo podle zmocňovacího zákona pak vládní nařízení č. 229/1933 o výjimce z nedělního klidu na Slovensku a Podkarpatské Rusi. Zákon č. 223/1933 Sb. z. a n. pojednává o zřizování odborných společenstev živnostenských na Slovensku a Podkarpatské Rusi a zákon č. 224/1933 o zřizování svazů těchto společenstev. Vládní nařízení č. 242/1933 stanoví živnosti, pro něž mohou býti zřizována odborná společenstva na Slovensku a Podkarpatské Rusi.

Podle zmocňovacího zákona bylo také vydáno vládní nařízení č. 163/1933 Sb. z. a n., upravující nové znění §§ 51 a 82 živn. řádu (§§ 70 a 120 živn. zákona slov.). Vládní nařízení č. 36/1933 provádí zákon o dopravě motorovými vozidly č. 198/1932. Jedním ze zákonů, o něžž byl sveden úporný boj, je č. 251/1933 Sb. z. a n. o prodeji zboží za jednotné ceny. Mimo to ovšem byla vydána celá řada ministerských vyhlášek (č. 19, č. 58, č. 193 Sb. z. a n.) a opatření interních. — r —

EXPORT KULTURY? V poslední době byli jsme svědky dvou případů prodeje vzácných knihoven československých do ciziny. To, co bylo nashromážděno mnohaletou péčí obětavých sběratelů, rázem se rozprchlo na mnoho míst, zcela neznámých, ke škodě našeho kulturního bohatství (nikak velkého) a pro zisk více než pochybný několika komisionářů. Prvý je už definitivně vyřízen: je to případ krásné dietrichštejské knihovny v Mikulově, z níž se velmi málo zachránilo u nás doma, ostatek byl dokonce vyvezen se souhlasem státních orgánů za hranice, aby tam byl v dražbě rozprodán. Tedy naše národní kultura byla tu ochuzena o statky hodnoty zcela jedinečné, jak ukázal zvláště katalog zahraničního švýcarského antikváře, a československý fiskus nedostal za to ani minimální poplatek z dražby, daně z obratu, procento chudým atd. Jistě by zajímalo zainteresovanou veřejnost, jak velikou dávku předepsaly naše úřady aspoň za povolení k vývozu a kolik čs. stát ztratil. Druhý případ právě se projednává: rozprodej knihovny děčínské Thunovsko-Hohensteinské. Dražba se sice (po částech) koná v Praze, ale draží mnoho zahraničních antikvářů, takže jistě většina nejcennějších děl zmizí nenávratně do ciziny, protože se za-

hraničními kupci nemohou naši domácí konkurovat, neboť v zahraničí je dobře zajištěn odbyt, hlavně do Ameriky. A tak před našimi očima odehrává se děj hodný doby třicetileté války, jen s tou výjimkou, že se to děje s přímým vědomím nás všech, aniž bychom tomu bránili. Není tu vůbec omluvou, že knihy ty nejsou »bohemica« původem, vždyť kulturní statek, jakmile je na území státu, je částí národního bohatství, národní kultury. Takovýmto způsobem vyprodalo se Sovětské Rusko, a kdyby mělo být měřítkem pro příslušnost k národní kultuře jen to, co je původu domácího, bylo by toho zřejmě velmi málo. Jen tak příkladem odpočteme na př. z berlínských, mnichovských, drážďanských, pařížských museí, galerií to, co není původu domácího, a rozdíl jasně vyvstane. Což vydali by Němci Sixtinskou Madonu? A Rakušané bránili a ubránili při spisové rozluce po převratu dvorní (Národní) knihovnu, ač dobře je známo, že vznikla — ne vždy dobrovolným — sbíráním po jiných zemích. Jen kolik původem vysloveně českých knih tam zůstalo! Jestliže nynější majitelé Mikulova nemají zájmu na kulturních pokladech svých předků a stát nemůže vydati na nákup potřebné částky (ani odpisem dlužných daní, ač by to mohlo být sporné), proč se to aspoň neuchová doma se zákazem vývozu? V případě děčínském je to tím horší, že kupcem Děčína je sám stát. Ale ať tak či onak, již z ryze hospodářského zájmu je nutno zamezit vývoz kulturních hodnot do ciziny. Komu nestačí uvedené argumenty, ať ováží, jak vypadá naopak *dovoz* těchto hodnot, jak těžko se opatřuje a vlastně je vůbec znemožněn, a jistě i poslední pochybovač postaví se proti takovýmto jednáním. Vždyť je dosti toho, co natropí škod přes všechnu péči a ostražitost bezpečnostních orgánů ruka zločinná, jako se to stalo v případě bojnickém na Slovensku.

Č a.

NÁVRH NA NOVÉ USPOŘÁDÁNÍ LÉKAŘSKÉ SLUŽBY VE VELKÉ BRITANNII. Národní konference vzájemných pojišťoven (National Conference of Friendly Societies) již v roce 1932 dala poukaz své příslušné komisi, aby v dohodě s ostatními činiteli vypracovala návrh na nové uspořádání lékařské služby pro pojištěnce sociálního pojištění a pro osoby v jejich péči. Národní konferenci, která se konala v roce 1933, byla podána zpráva, resp. návrh na novou úpravu lékařské služby. Návrh byl jednomyslně konferencí schválen.

Návrh vyslovuje se pro zavedení dvojí péče o pojištěnce: nelékařské a lékařské. Nelékařská péče, která má mít charakter profylaktický, má být prováděna laiky, při čemž lékaři mají být přibráni nejvýše jen jako poradci. Lékařská služba má provádět individuální terapii onemocnělých pojištěnců, za řízení zvláštních místních orgánů, zřízených k tomuto účelu. Tato péče má poskytovat každému pojištěnci ošetření buď praktickým lékařem těchto orgánů, nebo lékařem dle volby pojištěnce. Péče zahrnuje také poskytování léků a léčebných pomůcek. Bylo navrženo zřídit zvláštní poradny, kde by bylo stanoveno vhodné léčení. Každý i domácí lékař má být oprávněn léčit své nemocné, i když jsou v nemocnici, v sanatoriu nebo v ozdravovně.

Návrh vypočítává kategorie osob, které mají být zahrnuty do této péče obligatorně a fakultativně. Obligatorně má se tato péče vztahovat na pojištěnce a jejich rodinné příslušníky a na všechny osoby v péči chudinské; fakultativně má se péče vztahovat na osoby, které jsou dobrovolně účastny na nemocenském pojištění a na osoby v jejich péči, i na členy vzájemných dobročinných společenstev a na osoby v jejich péči.

Příspěvky byly by placeny pojištěnci a zaměstnavateli; místní orgány mohly by uložit zvláštní daň. Část nákladu by nesl stát.

Nejvyšší kontrolu a dozor by mělo ministerstvo zdravotnictví; místní dozor by prováděly místní orgány, v nichž by byli zastoupeni všichni zúčastnění činitelé; ti by také zodpovídali za řádné provádění péče.

Dr. Jindřich.

OCHRANA DOMÁCIHO TRHU PRÁCE A SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ. Sociální pojištění v Lucembursku bylo nově upraveno zákonem ze dne 17. prosince 1925 a ze dne 31. prosince 1925 a nyní doplněno zákonem ze dne